

Parasitter hos marsvin.

Dette særtryk omhandler de tre mest almindelige hud- og pelsparasitter man finder hos marsvin: Skab, lus og ringorm. Skab kræver dyrlægens hjælp og receptpligtig medicin, hvor de andre to kan behandles med håndkøbsmedicin.

Skab

Marsvineskab eller Sellnick, som det også kaldes, er forårsaget af en mide ved navn *Trixacarus caviae* som graver gange i marsvinets hud, hvilket giver kløe hos marsvinet.

Symptomer på skab er kløe, hårløse, røde, skællede pletter og småsår, som typisk er på skuldrene, ryggen, halsen, i lysken og under forbenene. Ubehandlet vil der snart opstå større områder med fedtede skæl og sår dannelse og marsvinets almenbefindende vil være påvirket af den voldsomme kløe. Hvis skab ikke behandles vil marsvinet i sidste ende dø.

Marsvin kan sagtens være raske smittebærere, dvs. gå rundt med miden i årevis uden at være påvirket af den. Hvis marsvinet så udsættes for stress eller andet der kan nedsætte deres immunforsvar, vil miden begynde at formere sig og symptomerne vil vise sig.

Skab på marsvin

Har man mistanke om skab hos sine marsvin, skal man søge dyrlæge. Dyrlægen vil stille diagnosen ud fra de kliniske symptomer, eller evt. ud fra et skrab af huden. Det kan dog være meget svært at finde mider i hudskrab, da de oftest ligger langt nede i huden.

Da skab er noget marsvinet kan dø af, vil mange dyrlæger vælge at behandle for skab alene ud fra symptomerne på trods af negativt fund ved skrab.

Skab behandles med en gruppe lægemidler kaldet avermectiner: de midler man oftest støder på hos dyrlægen er Ivomec og Stronghold.

Ivomec gives som injektion eller i munden. Marsvinet skal behandles min. 2 gange med 10-14 dages mellemrum. Det normale er at man hos dyrlægen behandler marsvinene med en injektion med midlet, hvilket godt kan være lidt smertefuldt, da det svier og marsvin i øvrigt har en tyk hud som gør det lidt sværere at stikke. Behandling med injektion virker formentlig hurtigere end oral behandling, og kan være at foretrække hos marsvin med voldsomme symptomer på skab. Har man mange marsvin er det værd at nævne for dyrlægen at man også kan behandle oralt, sådan at man ikke skal slæbe alle marsvin med til dyrlægen, men kan få medicin med hjem og give resten af marsvinene.

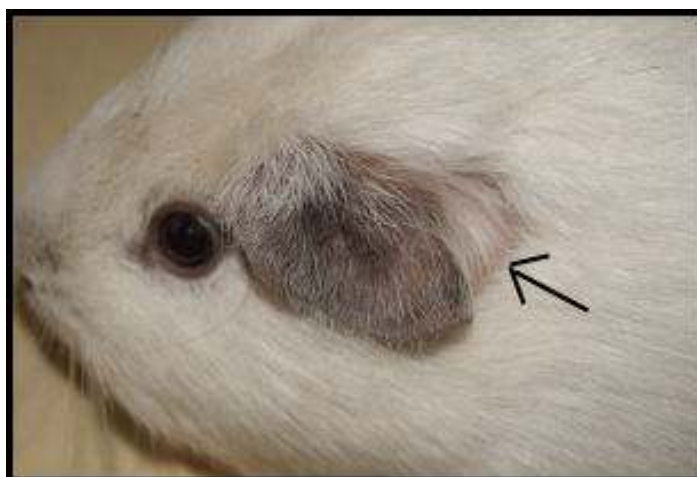

Skab på marsvin

Stronghold er et nyere middel, som gives på selve huden. Det er en pipette som indeholder det aktive stof Selamectin. På marsvin dryppes det på den bare plet bag ved øret. Fordelen ved Stronghold er at marsvinet ikke mærker behandlingen og i princippet kan man nøjes med at behandle en gang. I slemme tilfælde kan det dog være nødvendigt at behandle to gange med 14 dages mellemrum. Ulempen ved Stronghold er at det er noget dyrere at behandle med.

Skab er smitsomt ved kontakt mellem marsvin, både direkte og indirekte ved at man f.eks. rører ved ét marsvin og dernæst ved et andet, og overfører smitten med ens hænder eller tøj. Alle

marsvin i en bestand bør behandles, da de øvrige sagtens kan bære på miden uden at vise tegn på det. Skab er artsspecifikt og smitter derfor ikke til andre dyr eller mennesker. For en sikkerheds skyld bør bur og tilbehør desinficeres. Se mere i afsnittet om desinfektion længere nede. Alle midler til behandling af skab er receptpligtige og kræver en dyrlæges konsultation.

Den bare plet bag ved øret som alle marsvin naturligt har

Lus

Lus er små vingeløse insekter som lever i pelsen. De er artsspecifikke, hvilket vil sige at marsvinets lus ikke overføres til hund og kat og omvendt. De suger ikke blod, men lever af håraffald og er derfor ikke til stor gene for marsvinet, undtagen hvis det er angrebet af et stort antal. I så fald kan marsvinet klø sig så meget at det vil begynde at miste pels, typisk henover ryggen.

Lus er synlige med det blotte øje: de sidder nederst ved hårstråene som små ca. 1 mm lange vrikkende gule dyr. De lægger gerne deres æg bag ørerne, i armhulerne og lysken. Æggene ses som små hvide prikker. Særligt tydeligt kan det være de steder hvor der ikke er pels, nemlig bag ørerne og om dievorterne.

Lus behandles nemt med et antiparasitært middel som f.eks. Frontline Vet. Spray. Dette middel er endnu ikke godkendt til marsvin (og er giftigt for kaniner!), men det har været brugt i mere end 10 år til at behandle og forebygge mod lus hos marsvineopdrættere i hele landet. Man anvender den milde spray fremfor de stærkt koncentrerede pipetter, og følger brugsanvisningen og doseringen på flasken. Med et middel som Frontline Vet. Spray er en enkelt behandling nok, da midlet lagres i fedtlaget og er virksomt i ca. 4 uger.

En lus i en marsvinepels

Ringorm

Ringorm er ikke en orm, men en svamp, en dermatofyt. Vi kender det fra mennesker, hvor den viser sig som en rød ring på huden. Ringorm er smitsom mellem arterne, og kan overføres fra marsvin til andre dyr (f.eks. katte, hunde osv.) og til mennesker, og naturligvis den anden vej rundt. Særligt unge dyr (og børn) er modtagelige for svampen, men alle kan blive smittet.

Hos marsvin ses ringorm som områder med gullige eller hvide fedtede skæl, evt. med rød hud og småsår. Områderne findes typisk i hovedet, ofte om øjnene, på halsen, skuldrene, ørerne og på fødderne, men kan i princippet være at finde på hele kroppen.

Dyrlægen kan stille diagnosen ved at dyrke svampen. Det kan tage op til 12 dage før der er et positivt svar, og selv ved negativt svar kan man ikke være sikker på at marsvinet ikke har ringorm. Derfor, og fordi ringorm er så smitsomt som det er og kan overføres til andre arter, er det en god idé at starte behandlingen op allerede inden man har resultatet af dyrkningen. NB: det er vigtigt at man forinden har udelukket at der er tale om skab!

Behandlingen består i dyppebade med midlet Imaverol Vet. som købes i håndkøb på apoteket. Følg doseringsvejledningen på flasken. Alle dyr i hjemmet bør behandles 4-5 gange med 3-4 dages mellemrum.

Al hud på dyret skal i kontakt med midlet. Man kan evt. bruge en svamp til at bruse blandingen udover marsvinet, også udover hovedet. Herefter tørres marsvinet med håndklæde og hårtørre og sættes først i bur når det er helt tørt (for at undgå at det bliver forkølet). Midlet må ikke vaskes ud af pelsen, men skal have lov til at tørre ind!

Bur og tilbehør bør også desinficeres. Se mere i afsnittet om desinfektion.

Da det kan være næsten umuligt helt at udrydde alle svampesporer, er det en god idé at styrke marsvinenes (og husedens øvrige dyrs) immunforsvar ved at sørge for optimal fodring, gode hygiejniske forhold og minimalt stress, således at yderligere opformering af svampesporer undgås. Mange marsvin (og andre dyr) har en naturlig immunitet overfor ringorm, hvorfor kun særligt følsomme dyr (f.eks. svage dyr, unge dyr) dør med ringorm i længere tid.

Desinfektion af marsvinets bur og tilbehør

Inden man desinficerer noget er det vigtigt at rengøre det grundigt ved hjælp af et almindeligt rengøringsmiddel. Dette sikrer at desinfektionsmidlet virker så effektivt som muligt, og forhindrer fastbrænding af organisk materiale når man kogedesinficerer.

Det mest effektive og miljørigtige er at koge eller skolde alt der kan tåle det. Det der ikke kan koges kan desinficeres med f.eks. Virkon S, som kan købes i de fleste foderstoffer og på apoteket. Det blandes op i vand og kan sprayes ud over det der skal desinficeres. Husk at læse vejledningen grundigt. Imaverol Vet kan også bruges som desinfektionsmiddel mod svamp.

Har man med ringorm at gøre, skal alle børster, håndklæder, bure og omgivelserne omkring burene desinficeres. Svampene danner sporer, der kan svæve rundt i hele lokalet hvor marsvinene står og kan også fordele sig ud til andre rum.

Plet med svamp på marsvin